

DZIENNIK URZĘDOWY

DEPARTAMENTU SPRAWIEDLIWOŚCI

TYMCZASOWEJ RADY STANU KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WARSZAWA.

№ 6.

4 Listopada 1917.

TREŚĆ.

Dział I. Rozporządzenia ustawodawcze, uchwalone przez Tymczasową Radę Stanu Królestwa Polskiego:

8. Przepisy tymczasowe o udziale sędziów pokoju i sekretarzy sądów pokoju w prowadzeniu śledztwa wstępnego.

Dział II. Rozporządzenia władz okupacyjnych, ściągające się do wymiaru sprawiedliwości:

Rozporządzenie (Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 95, poz. 404).

Odezwa c. i k. wojskowego Generał-Gubernatorstwa w Polsce z dn. 30. X. 1917.

Amnestja (Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 93, poz. 398).

Rozporządzenie w przedmiocie zatwierdzania wyroków i ułaskawiania. (Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 93, poz. 399).

Rozporządzenia z dnia 28-go września 1917 r. o prawie zatwierdzania wyroków śmierci i ułaskawiania (Dz. Rozp. c. i k. Zarządu wojsk. w Polsce, część XIX, poz. 80).

Rozporządzenie, dotyczące zastąpienia dokumentów urzędowych, niedostępnych z powodu wojny (Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 90, poz. 390).

Rozporządzenie, dotyczące przywileju dla przyszłych pożyczek rządowych na odbudowę miasta Kalisza (Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 86, poz. 376).

Rozporządzenie, dotyczące przywileju dla przyszłych pożyczek rządowych na odbudowę (Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 95, poz. 403).

Dział III. Zarządzenia wykonawcze Tymczasowej Rady Stanu Królestwa Polskiego i Departamentu Sprawiedliwości:

Okólnik № 19, w przedmiocie pobierania przez rejentów opłat na rzecz miast i gmin.

Okólnik № 22, w przedmiocie wyboru przez sądy kandydatów na urzędy sędziowskie.

Okólnik № 23, w przedmiocie mianowania rejentów, pisarzy hipotecznych, komorników i sekretarzy.

Okólnik № 33, w przedmiocie hipotek powiatowych.

Okólnik № 48, w przedmiocie stosowania aktu amnestji z dnia 27 października roku 1917.

Ruch służbowy.

Sprostowanie.

DZIAŁ I.

8.

PRZEPISY TYMCZASOWE

o udziale sędziów pokoju i sekretarzy sądów pokoju w prowadzeniu śledztwa wstępnego.

Art. 1.

Sędziowie pokoju w obrębie swoich okręgów sądowych powołani są do prowadzenia śledztwa wstępnego w tych wypadkach, kiedy sędzia śledczy czynności tych dokonać nie będzie w stanie.

Art. 2.

Sędzia pokoju dokonywa poszczególnych czynności śledczych, bądź przeprowadza całe śledztwo wstępne na skutek żądania urzędu prokurator-skiego lub sądu okręgowego.

Art. 3.

Przy prowadzeniu śledztwa wstępnego oraz wykonywaniu poszczególnych czynności śledczych, sędziowie pokoju kierują się przepisami dla sędziów śledczych, zamieszczonymi w ustawie postępowania karnego.

Art. 4.

W wypadkach, kiedy zaaresztowany przez policję oskarżony ze względu na trudności komunikacji lub inne przeszkody nie może być natych-

miast przekazany sędziemu śledczemu, — winien być sprowadzony do najbliższej urzędującego sędziego pokoju.

Art. 5.

Sędzia pokoju, po rozpatrzeniu zawiadomienia urzędu policyjnego, zależnie od okoliczności sprawy:

a) albo uwalnia zaaresztowanego, jeżeli w zawiadomieniu policji lub innej władzy nie znajdzie podstaw do wszczęcia śledztwa (art. 309 U. P. K.).

b) albo wydaje decyzję o wszczęciu sprawy i postawieniu zaaresztowanego w stan oskarżenia.

Art. 6.

Po zbadaniu postawionego w stan oskarżenia trybem, wskazanym w art. 398—414 ustawy postępowania karnego, sędzia pokoju winien wydać decyzję o zastosowaniu środka zapobiegawczego (415—431 U. P. K.).

Art. 7.

Decyzję swoją o postawieniu w stan oskarżenia i zastosowaniu środka zapobiegawczego oraz protokół badania oskarżonego, sędzia pokoju przesyła właściwemu sędziemu śledczemu, o ile zaś sprawa dotyczy przestępstwa zagrożonego więzieniem, jako najwyższą karą — do właściwego podprokuratora.

Art. 8.

Decyzję swoją o uwolnieniu zaaresztowanego sędzia pokoju przesyła do właściwego podprokuratora.

Art. 9.

Sekretarz sądu pokoju może być powołany przez sędziego śledczego lub podprokuratora w trybie art. 271 i 279 u. p. k. do wykonywania poszczególnych czynności śledczych, w charakterze organu policyjnego, w wypadkach, kiedy policja miejscowa wykonywać tego nie będzie w stanie.

O powołaniu sekretarza sądu pokoju do wymienionych czynności winien być jednocześnie zawiadomiony sędzia pokoju.

Art. 10.

W czynnościach śledczych sekretarze sądów pokoju winni kierować się przepisami art. 250 — 261 U. P. K. oraz instrukcją, wydaną dla wójtów i pisarzy gminnych.

Tekst powyższy został uchwalony przez Komisję Przejściową Tymczasowej Rady Stanu Królestwa Polskiego na posiedzeniu dnia 25 września 1917 roku.

Przewodniczący Komisji Przejściowej:

J. M. Pomorski.

Dyrektor Departamentu Sprawiedliwości:

St. Bukowiecki.

Referent:

B. Sobolewski.

DZIAŁ II.**ROZPORZĄDZENIE.**

Poniżej ogłoszone „Przepisy tymczasowe o udziale sędziów pokoju i sekretarzy sądów pokoju w prowadzeniu śledztwa wstępnego“, uchwalone przez Komisję Przejściową, ustanowioną i upoważnioną przez Tymczasową Radę Stanu Królestwa Polskiego, utrzymują niniejszym moc obowiązującą w General-Gubernatorstwie Warszawskim.

Warszawa, dnia 24 października 1917 roku.

General-Gubernator:
von Beseler.

Następuje tekst przepisów, uchwalonych przez Komisję Przejściową Tymczasowej Rady Stanu z dnia 25 września 1917 roku i opublikowanych w Dziale I, poz. 8 niniejszego numeru 6-go Dziennika Urzędowego.

(Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 95, poz. 404).

ODEZWA.

C. i K. wojskowe Jenerał-Gubernatorstwo w Polsce
B Z Ch № 3051/17.

Do

Departamentu Sprawiedliwości

w Warszawie
plac Krasińskich

Lublin, d. 30 października 1917.

Na odezwę Departamentu z września b. r. № 4661 c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo ma zaszczyt oznajmić, iż nie podnosi żadnych zarzutów przeciw wydaniu Przepisów tymczasowych o udziale sędziów i sekretarzy sądów pokoju w prowadzeniu śledztwa wstępnego.

Za c. i k. Jenerał-Gubernatora
w. z.
Müller.

AMNESTJA.

Na mocy zgodnego Najwyższego Postanowienia Sprzymierzonych Monarchów, Ich Cesarskich Mości Cesarza Niemieckiego i Cesarza Austriackiego, Apostolskiego Króla Węgierskiego, Najwyższa Władza Państwowa w Królestwie Polskim w dniu dzisiejszym oddaną zostaje Radzie Regencyjnej. Chwila ta, nadzwyczaj ważna dla budowy Królestwa Polskiego, daje

mi powód do darowania w drodze łaski szerogowi osób kar, przeciwko nim wymierzonych.

W tym celu nakazuję, by wszystkim osobom w General-Gubernatorstwie Warszawskim, które do dnia dzisiejszego na mocy wyroku sądu cywilnego lub nakazu karnego albo przymusowego władz policyjnych prawomocnie uległy karze pozbawienia wolności na czas do miesięcy trzech jedynie lub też łącznie z karami dodatkowymi, albo karze grzywny do marek 1.000 łącznie, lub też naganie, darowaną została w drodze łaski nie odcierpiana jeszcze część kary pozbawienia wolności wraz z karami dodatkowymi, albo niezapłacona jeszcze część grzywny i nieopłacone jeszcze koszty.

Gdy oprócz kary pozbawienia wolności wymierzoną została kara grzywny, ta ostatnia darowana będzie tylko wtedy, jeśli reskrypt niniejszy rozciąga się na karę pozbawienia wolności.

Oprócz tego chcę w wypadkach, szczególnie do tego się nadających, również przy karach cięższych na wniosek władz wykonywających karę, darować osobom skazanym całą karę lub część jej, jeśli czyny przestępne nie wynikły z niecnego sposobu myślenia i dotychczasowe dobre prowadzenie się w czasie wykonania kary daje rękojmię dobrego sprawowania się w przyszłości.

Amnestja niniejsza nie rozciąga się jednakże na osoby, które uległy karze za lichwiarskie wyzyskiwanie cen, za przemytnictwo jakiegokolwiek rodzaju, za nieprzestrzeganie przepisów o zabezpieczeniu aprowizacji lub za wykroczenie przeciwko przepisom o lustracji koni.

Polecam Szefowi Administracji ogłosić reskrypt niniejszy i wydać przepisy wykonawcze.

Warszawa, dnia 27 października 1917 r.

General-Gubernator:
von Beseler.

(Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 93, poz. 398).

ROZPORZĄDZENIE

w przedmiocie zatwierdzania wyroków i ułaskawiania.

Zamiast § 2-go rozporządzenia wykonawczego o nowym urządzeniu wymiaru sprawiedliwości w General-Gubernatorstwie Warszawskim z dnia 11 sierpnia 1917 r. (Dziennik Rozporządzeń № 84, rozporządzenie 359) oraz dalszego rozporządzenia wykonawczego z dnia 26 września 1917 r. otrzymują moc obowiązującą przepisy następujące:

§ 2.

Zatwierdzenie wyroków.

Gdy zawyrokaną została kara śmierci, wyrok winien być zatwierdzony; może być wykonany dopiero po zatwierdzeniu.

Gdy wyrok wydany został przez sąd niemiecki lub gdy skazany albo

jeden z skazanych jest Niemcem, albo poddanym państwa austro-węgierskiego, prawo zatwierdzenia przysługuje General-Gubernatorowi, w wszystkich zaś innych wypadkach Radzie Regencyjnej.

Decyzja będzie albo zatwierdzająca z złagodzeniem lub bez złagodzenia kary, albo uchylająca i jednocześnie przekazująca sprawę dla powtórnego rozstrzygnięcia temu samemu lub innemu sądowi.

Kara śmierci będzie wykonywana przez rozstrzelanie. O wykonanie kary należy prosić naczelnika wojskowego tej miejscowości, w której egzekucja ma być wykonana. Najstarszy wojskowy podług lat służby, który był obecny przy wykonaniu kary śmierci, winien spisać protokół o przebiegu egzekucji i dołączyć go do aktów sprawy karnej.

§ 2a.

Ułaskawienie.

Gdy karę wymierzył sąd niemiecki lub inna władza niemiecka, albo gdy skazany lub jeden z skazanych jest Niemcem lub poddanym państwa austro-węgierskiego, prawo ułaskawienia oraz prawo decyzji w przedmiocie zmiany kary przysługuje General-Gubernatorowi, w wszystkich zaś innych wypadkach Radzie Regencyjnej.

Warszawa, dnia 27 października 1918 r.

General-Gubernator:

von Beseler.

(Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 93, poz. 399).

ROZPORZĄDZENIE

z dnia 28-go września 1917 r., o prawie zatwierdzania wyroków śmierci i ułaskawienia.

Na podstawie upoważnienia Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości, udzielonego z mocy Najwyższego Dowództwa, zarządza się dla obszarów Polski, pozostających w austriacko-węgierskiej administracji wojskowej, zgodnie z życzeniem Tymczasowej Rady Stanu, co następuje:

§ 1.

Radzie Regencyjnej przysługuje prawo zatwierdzania wyroków śmierci orzeczonych przez Królewsko-Polskie sądy i prawo ułaskawiania osób zasądzonych przez te sądy. Prawa te zastrzega się Jeneralnemu Gubernatorowi wojskowemu, jeżeli zasądzony jest obywatelem austriacko-węgierskiej Monarchii albo Państwa Niemieckiego. Przed postanowieniem należy wysłuchać zdania sądu orzekającego.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z chwilą ustanowienia Rady Regencyjnej.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy

Szeptycki, w. r.,
jenerał-major

(Dz. Rozp. c. i k. Zarządu wojsk. w Polsce, część XIX, poz. 80).

ROZPORZĄDZENIE

dotyczące zastąpienia dokumentów urzędowych, niedostępnych z powodu wojny.

§ 1.

O ile z powodu wypadków wojennych lub z przyczyn podobnych urzędowe archiwa, księgi, rejestry, plany, zbiory aktów i inne tym podobne urzędowe dokumenty wiarygodności publicznej o charakterze urzędowym uległy zniszczeniu lub są dla właściwych władz niedostępne, lub tylko z trudnością dostępne, które albo mają służyć bezpośrednio jako prawne podstawy dla podjęcia urzędowych czynności prawnych lub z których winny być dostarczone wypisy przed podjęciem urzędowym czynności prawnych, wówczas będą władze pomimo to uprawnione do podjęcia wszelkich czynności prawnych, o ile takowe są możliwe bez tych urzędowych dowodów.

W szczególności należy przyjmować i badać oświadczenia i wnioski osób interesowanych, dotyczące odnośnych stosunków prawnych. Wnioski mogą być uwzględnione pomimo braku dowodów urzędowych, istniejących w czasie pokoju lub uznawanych za konieczne, o ile władze właściwe powzięły w jakikolwiek sposób przeświadczenie, że podjęciu żądanych czynności urzędowych nie stoją na przeszkodzie wątpliwości, a zwłaszcza, że nie istnieje obawa podkopania zaufania do podstaw prawnych życia publicznego. W wypadku wymienionej w ustępie 1 niedostateczności dowodów urzędowych, mogą urzędowe czynności prawne, których podjęcie bez przedłożenia takich dowodów dotąd nie było dopuszczalne, nastąpić również bez takowych. We wszystkich tych wypadkach można nakazać, aby wnioskodawca złożył w przyszłości na razie brakujące poszczególne dowody.

Pozostawia się do uznania władz zarządzenie, względem odnośnego aktu prawnego, stosownych wyjaśnień i wogóle wszelkich prowadzących do celu środków, w szczególności zaś zbadania świadków, oględziny miejscowości i inne dochodzenia dowodowe.

§ 2.

Niniejsze postanowienia nie naruszają postanowień, zawartych w rozporządzeniu o sprawach hipotecznych i księgach gruntowych w obszarze General-Gubernatorstwa Warszawskiego (Dziennik Rozporządzeń dla General-Gubernatorstwa Warszawskiego № 12, rozporządzenia № 41, liczba 11, strona 17).

§ 3.

Rozporządzenie to nabiera natychmiast mocy obowiązującej. W dwa lata po zawarciu pokoju przestaje obowiązywać.

Warszawa, dnia 1 września 1918 roku.

General-Gubernator:

von Beseler.

(Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 90, poz. 390).

ROZPORZĄDZENIE

dotyczące przywileju dla przyszłych pożyczek rządowych na odbudowę miasta Kalisza.

§ 1.

Pożyczki umarżalne, których państwo udzieli bezpośrednio na odbudowę budynków miasta Kalisza, jakie przy zarządzeniach wojennych podczas obecnej wojny uległy zniszczeniu lub uszkodzeniu, uzyskują przywilej.

Przywilej uzyskuje się przez odpowiadające celowi użycie pożyczki. Pożyczka ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi prawami rzeczowymi i przywilejami na nieruchomości, w szczególności zaś przed wniesionymi i niewniesionymi obciążeniami nieruchomości.

§ 2.

Na korzyść pożyczki umarżalnej wnosi się do hipoteki zapis z przywilejem wymienionym w § 1 niniejszego rozporządzenia i z powołaniem się na niniejsze rozporządzenie.

Zezwolenie na pożyczkę może być uzależnione od poprzedniego wniesienia hipoteki zabezpieczającej z przywilejami według § 1. Hipoteka zabezpieczająca winna być wniesiona w przypuszczalnej wysokości pożyczki.

Hipoteka zabezpieczająca winna być zamieniona na zwyczajną hipotekę w wysokości, w jakiej nastąpiło użycie pożyczki.

Wniesienie hipotek, zamiana hipotek zabezpieczających na zwyczajne hipoteki, jakoteż potrzebne wymazania następują na wniosek naczelnika powiatu.

Wniesienia nie podlegają opłacie.

Jeżeli odbudowa nie rozpocznie się w ciągu dwóch lat od wniesienia hipoteki zabezpieczającej, właścicielowi nieruchomości, jak i każdemu wierzycielowi hipotecznemu przysługuje prawo żądania wymazania hipoteki zabezpieczającej.

To samo prawo przysługuje wierzycielom hipotecznym jeżeli budowa została na dłuższy czas zawieszona i zwrot ewentualnie już wypłacone pożyczki zaofiarowany zostaje.

§ 3.

Przepisy wykonawcze potrzebne do niniejszego rozporządzenia wyda Szef Administracji przy General-Gubernatorstwie Warszawskim.

§ 4.

Niniejsze rozporządzenie nabiera natychmiast mocy obowiązującej.

Warszawa, dnia 5 września 1917 r.

General-Gubernator:
von Beseler.

(Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 86, poz. 376).

ROZPORZĄDZENIE

dotyczące przywileju dla przyszłych pożyczek rządowych na odbudowę.

§ 1.

Rozporządzenie dotyczące przywileju dla przyszłych pożyczek rządowych na odbudowę miasta Kalisza z dnia 5 września 1917 roku (Dz. Rozp. № 86) otrzymuje odpowiednie zastosowanie do całego obszaru General-Gubernatorstwa Warszawskiego.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie nabiera natychmiast mocy obowiązującej.

Warszawa, dnia 24 października 1917 roku.

General-Gubernator:
von Beseler.

(Dz. Rozp. Gen.-Gub. Warsz. № 95, poz. 403).

DZIAŁ III.

OKÓLNIK № 19

w przedmiocie pobierania przez rejentów opłat na rzecz miast i gmin.

Doszło do mojej wiadomości, iż niektórzy rejenci w okręgu sądu apelacyjnego Warszawskiego zaprzestali pobierania na rzecz miast i gmin opłat ustanowionych przez prawo z dnia 11 grudnia 1870 r. (Dz. Praw Król. Polsk. tom 71 str. 69) i na usprawiedliwienie swoje powołują się na wydaną przez niemieckie władze okupacyjne ustawę stemplową z d. 19 lipca 1916 r. (Dzien. Rozp. dla General-Gubern. Warsz. № 40), która ich zdaniem jakoby uchwiała powyższe opłaty.

Wobec tego polecam Panom zwrócić uwagę podwładnych sobie rejentów, iż powołana wyżej ustawa stemplowa uchylila pobieranie opłat na rzecz miast i gmin tylko w dwóch wypadkach, a mianowicie: 1) od aktów wniesienia nieruchomości na kapitał zakładowy towarzystw akcyjnych lub towarzystw komandytowych, opartych na akcjach (poz. 10 lit. c. 1) i 2) od umów kupna i przymusowych licytacji sądowych, dotyczących nieruchomości (poz. 11 lit. a. 1).

Poza tymi dwoma wypadkami opłaty na rzecz miast i gmin od protestu weksli i od aktów notarialnych nie uległy żadnemu ograniczeniu

i powinny być pobierane i nadal na zasadzie prawa z d. 11 grudnia 1870 r., do którego rejenci winni ściśle się stosować.

O wykonaniu powyższego polecenia proszę mnie bezzwłocznie zawiadomić.

Dyrektor Departamentu Sprawiedliwości:

St. Bukowiecki.

Sekretarz:

J. Lande.

OKÓLNIK № 22

w przedmiocie wyboru przez sądy kandydatów na urzędy sędziowskie.

Przy stosowaniu u. 1 art. 11 tymczasowej instrukcji ogólnej dla sądów Królestwa Polskiego, powstała kwestja, czy sądy wybierają kandydatów tylko na urzędy sędziów w ścisłym znaczeniu tego wyrazu, czy też i na urzędy prezesów i wiceprezesów.

Kwestja powyższa powstała z powodu znajdującego się w art. 6 Przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa w Królestwie Polskim wyjaśnienia, że przez sędziów rozumieć należy także prezesa i wiceprezesów. Wyjaśnienie powyższe nie ma jednak znaczenia ogólniejszego, czego dowodzi chociażby ta okoliczność, że prawodawca uznał za potrzebne to samo wyjaśnienie powtórzyć osobno jeszcze w art. 7, a następnie i w art. 8 przytoczonych przepisów. Stąd wynika, że wyjaśnienie powyższe zostało oficjalnie wydane tylko w celu określenia kompletów wyrokujących, nie może być jednak stosowane do wyboru kandydatów na wakujące urzędy. W takich sprawach jest niezbędną indywidualizacja każdego urzędu.

Wskutek tego w art. 20 tych samych przepisów o urządzeniu sądownictwa uznano za konieczne przy nominacji wyodrębnić prezesów od sędziów, aczkolwiek ich mianuje jedna i ta sama władza, a mianowicie Marszałek Koronny na przedstawienie Dyrektora Departamentu Sprawiedliwości i aczkolwiek, jak powiedziano wyżej, w art. 6, 7, 8 powyższych przepisów prezesi i wiceprezesi zostali utożsamieni z sędziami. Zresztą powierzenie poszczególnym sądom wyboru kandydatów na urzędy prezesów i wiceprezesów tamowałoby dostęp do powyższych stanowisk zasłużonym przedstawicielom urzędu publicznego, gdyż zwykle kolegią wyborcze są skłonne wybierać przewodniczących ze swego grona.

Dla tego też tam, gdzie kolegom sądowym jest nadane prawo wyboru kandydatów na sędziów, prawo powyższe nie rozciąga się do urzędu prezesów i wiceprezesów (np. art. 213 rosyjskiej organizacji sądowej), ponieważ do sprawowania tych urzędów obok zwykłych kwalifikacji sędziowskich potrzebne są jeszcze zdolności administracyjne i organizacyjne, które najlepiej ocenić może władza, zarządzająca wymiarem sprawiedliwości.

Zważywszy nadto, że przy wyborze kandydatów na sędziów byłoby pożądanym, aby sądy, wzorując się na zwyczajach dawnych urzędów polskich, tudzież na dawnych prawach, obowiązujących w Królestwie Polskim np. art. 33 dekretu Królewskiego z dn. 11 października 1816 r. (Dzien. Praw Król. Pols. t. II str. 116), wybierały kandydatów w liczbie trzech na wakujący urząd sędziowski i tym samym dały możliwość Dyrektorowi De-

partamentu dokonania odpowiedniego wyboru, z tych powodów Rada Departamentu Sprawiedliwości na posiedzeniu z dn. 26 września r. b. wyjaśniła i Dyrektor Departamentu wyjaśnienie to zatwierdził, że na mocy u. 1. art. 11 Tymczasowej instrukcji ogólnej dla sądów Królestwa Polskiego, sądy na posiedzeniach ogólnych połączonych wydziałów wybierają kandydatów tylko na urzędy sędziów w ścisłym znaczeniu tego wyrazu, przytem w liczbie trzech na każdy opróżniony urząd, wybory te jednak nie mogą dotyczyć urzędów prezesów i wiceprezesów.

Wicedyrektor Departamentu Sprawiedliwości

W. Makowski.

Sekretarz:

J. Lande.

OKÓLNIK № 23

w przedmiocie mianowania rejentów, pisarzy hipotecznych, komorników i sekretarzy.

Polecam pp. prezesom wszystkich sądów okręgowych, aby przy przedstawianiu do mianowania rejentów, pisarzy hipotecznych, komorników i sekretarzy stosowali się do art. 10 „Przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa”.

W szczególności zaś: ogłaszanie konkursu na wakujące posady rejentów, jako nieoparte na prawie, jest zbyteczne. Niezbędnym natomiast jest poddawanie egzaminowi, zgodnie z art. 225 ustawy notarialnej wszystkich osób, ubiegających się o te stanowiska, o ile osoby te nie posiadają wyższego wykształcenia prawnego. Komisję egzaminacyjną stanowią: prezes sądu okręgowego, prokurator przy tym sądzie i jeden z rejentów, powołanych przez prezesa. Egzamin odbywa się przed złożeniem wniosku o nominacji i jego wynik winien mi być zakomunikowany. Przedstawić należy wszystkich kandydatów jacy się zgłosili i złożyli egzamin. Komisja winna poddać egzaminowi przed przedstawieniem do ostatecznej nominacji również tych z pośród czynnych obecnie rejentów, których kwalifikacje nie były sprawdzone w sposób przepisany w prawie, a których pozostawienie na urzędzie na stałe jest pożądane.

Rejenci, którzy przerwali swe czynności na czas okupacji, mogą być przywróceni na swe stanowiska decyzją prezesa odnośnego sądu okręgowego, o ile liczba rejentów, określona dla danej miejscowości przez dawniejsze przepisy, nie została wyczerpana.

Jednocześnie przypominam o konieczności poddania egzaminowi pisarzy hipotecznych, komorników i sekretarzy nie posiadających dyplomów uniwersyteckich lub świadectw ze złożenia odpowiednich egzaminów. Komisja, egzaminująca komorników, winna składać się z prezesa sądu okręgowego, prokuratora przy tym sądzie i jednego z komorników, powołanego przez prezesa sądu. Do składu komisji egzaminującej sekretarzy, winien wejść prezes i prokurator i jeden z sędziów, zaś pisarzy hipotecznych będzie egzaminować komisja, utworzona do egzaminowania kandydatów na rejentów.

Dyrektor Departamentu Sprawiedliwości:

St. Bukowiecki.

Sekretarz:

J. Lande.

OKÓLNIK № 33.

W przedmiocie hipotek powiatowych.

Komisja specjalna, zwołana przez Radę Departamentu Sprawiedliwości, wypowiedziała następujące zdanie w sprawie hipotek powiatowych:

Przepisy tymczasowe o urządzeniu sądownictwa w Królestwie Polskim (art. 18). Przepisy tymczasowe o wynagrodzeniu urzędników wymiaru sprawiedliwości w Polsce (punkt 11 artykułu 1-go, artykuł 10 i pozycja 12 artykułu 12-go), wreszcie Przepisy przechodnie do ustawy postępowania cywilnego (punkt 2-gi ustępu 1-go artykułu 3-go) wyraźnie uznają istnienie wydziałów hipotecznych przy sądach pokoju. Nie ulega zatem wątpliwości, że z dniem 1-ym września roku 1917 przestał obowiązywać przepis, zawarty w ustępie 1-ym par. 2-go rozporządzenia № 201 z 18-go listopada r. 1916, ogłoszonego w №-rze 54 „Dziennika Rozporządzeń”, stanowiący o przyłączeniu wydziałów hipotecznych do sądów okręgowych, i że artykuł 10 Przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa w Królestwie Polskim, odwołując się do „przepisów dotychczasowych”, ma na myśli ustawy i instrukcje hipoteczne w ich właściwej postaci, niezmienionej przez rozporządzenie № 201.

Opinię powyższą zatwierdziłem i wobec tego polecam Panom przywrócenie hipotek powiatowych we wszystkich miastach, w których one poprzednio istniały, będą więc funkcjonowały; w miastach dawniej gubernjalnych oba rodzaje hipotek (hipoteka przy sądzie okręgowym i hipoteka przy sądzie pokoju), w miastach zaś powiatowych—tylko hipoteka przy sądzie pokoju, choćby dane miasto było siedzibą sądu okręgowego.

Polecenie niniejsze nie przesądza kwestji ostatecznego urządzenia hipotek, które zależy od przewidzianej zasadniczej reformy hipoteki.

Wicedyrektor Departamentu Sprawiedliwości:

W. Makowski.

Sekretarz:

J. Lande.

OKÓLNIK № 48

w przedmiocie stosowania aktu amnestji z dnia 27 października 1917 roku.

W celu zastosowania i ścisłego wykonania aktu amnestji z dnia 27 października roku 1917, polecam Królewsko-Polskim sądom i urzędowi prokuratorskim okręgu sądu apelacyjnego Warszawskiego:

1-mo; przejrzeć bezzwłocznie posiadane akta tych wszystkich spraw karnych, w których wyroki się uprawomocniły przed lub w dniu 27 października 1917 roku i w których zawyrokowana kara, ze względu na rodzaj, rozmiar i inne, aktem amnestji objęte, warunki—uledź winna umorzeniu;

2-do; sporządzić, w każdym poszczególnym wypadku zastosowania amnestji osobną decyzję piśmienną o umorzeniu kary w całości lub części;

3-io; o powziętej decyzji zawiadomić niezwłocznie skazanego, któremu kara darowaną została, a gdyby skazany karę pozbawienia wolności odbywać już zaczął, zawiadomić również niezwłocznie właściwą władzę więzien-

ną, w celu natychmiastowego wypuszczenia na wolność ułaskawionego, o ile to już uprzednio przez władze więzienne uskutecznione nie zostało. Królewsko-Polskie sądy i urzędy prokuratorskie winny pozatym kierować się przy stosowaniu amnestji następującymi zasadami „Przepisów wykonawczych”, wydanych pod datą 27 października roku 1917 przez szefa Administracji przy General-Gubernatorstwie Warszawskim, a mianowicie:

1) Grzywna wymieniona obok kary pozbawienia wolności nie podlega amnestji, gdy przekracza Mk. 1000.

2) Kara pieniężna zasądzona na rzecz właściciela za kradzież leśną nie podlega amnestji, ponieważ służy do zaspokojenia pretensji cywilnej; jednak kara pozbawienia wolności, stosowana zastępczo w razie niemożności wyegzekwowania grzywny, podlega darowaniu.

3) Pobory zasądzone w charakterze kary dodatkowej podlegają darowaniu zawsze, a więc również równolegle do grzywien. Przesłankę stanowi, że pobory te nie są jeszcze ściągnięte. Jeżeli są one już ściągnięte, to nie podlegają darowaniu nawet wtedy, gdy nie wykonana jeszcze kara główna (kara pozbawienia wolności lub grzywna) podlega darowaniu.

4) Amnestja nie rozciąga się na karę osadzenia w zakładzie poprawczym lub wychowawczym, zawyrokowana na mocy art. 55 ros. kod. kar. w stosunku do nieletniego, ponieważ winna być ona uważaną za środek poprawczy, nie zaś za karę.

5) Pod wzmiankowanymi w amnestji kosztami rozumieć należy tylko koszty postępowania karnego (opłaty i wydatki), nie zaś powstałe wskutek odbywania kary koszty aresztu.

6) Pod karami za nadmierne podwyższanie cen, których amnestja nie dotyczy, rozumieć należy wszystkie kary, zasądzone na podstawie art. 242 kod. karn. i rozporządzenia o nadmiernym podwyższaniu cen z dn. 16 maja 1917 roku; pod karami za „Przemysłnictwo wszelkiego rodzaju” rozumieć należy kary, zasądzone za przestępstwa cłowe, kontrabandę, jak również za uchybienia istniejącym monopolom.

Wreszcie Królewsko-Polskie sądy i urzędy prokuratorskie winny zwrócić szczególną uwagę na to, że akt amnestyjny ma zastosowanie jedynie do wypadków, gdy wyrok w dniu ogłoszenia amnestji stał się prawomocnym i gdy oskarżonemu nie służyło już prawo odwołania się do wyższej instancji ze skargą bądź wskutek zaniechania środków prawnych i upływu terminu na ich założenie, bądź wskutek wyczerpania tych środków bezskutecznie. Amnestja przeto nie może być stosowaną do wyroków, od których oskarżonemu służy prawo odwołania się do wyższej instancji czy to w drodze apelacji, czy też kasacji, gdy termin na założenie tych środków w dniu 27 października roku 1917 jeszcze nie upłynął.

Warszawa, dnia 30 października 1917.

Wicedyrektor Departamentu Sprawiedliwości:

W. Makowski.

Sekretarz:

J. Lande.

RUCH SŁUŻBOWY.

Na zasadzie art. 20 i 21 Przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa w Królestwie Polskim, zostali **zamianowani** następujący urzędnicy wymiaru sprawiedliwości:

Stefan Holewiński — sędzią sądu apelacyjnego w Warszawie od dnia 10 października 1917.

Kazimierz Sterling — sędzią sądu apelacyjnego w Warszawie od dnia 10 października 1917.

Leopold Stanisław Biernacki — sędzią sądu apelacyjnego w Lublinie od dnia 10 listopada 1917.

Wacław Rosiński — sędzią sądu okręgowego w Warszawie od dnia 15 października 1917.

Stefan Hejdukowski — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Warszawie od dnia 5 listopada 1917.

Włodzimierz Kenig — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Lublinie od dnia 1 listopada 1917.

Józef Młodecki — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Lublinie od dnia 23 października 1917.

Adam Lisiewicz (aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie) — podprokuratorem przy sądzie okręgowym we Włocławku od dnia 22 października 1917.

Emil Szarfenberg — pisarzem hipotecznym przy sądzie okręgowym w Kaliszu od dnia 1 października 1917.

Stanisław Bielecki — pisarzem hipotecznym w Turku okręgu sądowego Kaliskiego od dnia 8 października 1917.

Włodzimierz Kowalski — sekretarzem sądu okręgowego w Lublinie od dnia 19 października 1917.

Bolesław Borkowski — sekretarzem sądu okręgowego w Łodzi od dnia 15 października 1917.

Stanisław Dębicki — sekretarzem sądu okręgowego w Kielcach, od dnia 29 października 1917.

Wacław Kozielski — sekretarzem sądu okręgowego w Sosnowcu, od dnia 19 października 1917.

Józef Piłtuła — sekretarzem sądu okręgowego w Radomiu, od dnia 29 października 1917.

Tadeusz Ochocki — aplikantem przy sądzie okręgowym w Warszawie, od dnia 8 października 1917.

Oskar Aftergut — aplikantem przy sądzie okręgowym w Łodzi, od dnia 30 października 1917.

Leon Goldring — aplikantem przy sądzie okręgowym w Łodzi, od dnia 29 października 1917.

Tadeusz Mellerowicz — aplikantem przy sądzie okręgowym w Kaliszu, od dnia 29 października 1917.

Jerzy Olędzki — aplikantem przy sądzie okręgowym w Siedlcach, od dnia 20 października 1917.

Zdzisław Rzęczykowski — aplikantem przy sądzie okręgowym w Kaliszu, od dnia 19 października 1917.

Ludomir Szczepkowski — aplikantem przy sądzie okręgowym w Lublinie, od dnia 1 listopada 1917.

Tomasz Godecki — aplikantem przy urzędzie prokuratorskim sądu okręgowego w Warszawie, od dnia 29 października 1917.

Jan Andrzejewski — komornikiem przy sądzie okręgowym w Łodzi od dnia 31 października 1917.

Konrad Hykiel — komornikiem przy sądzie okręgowym w Łodzi, od dnia 31 października 1917.

Kazimierz Suzin — komornikiem przy sądzie okręgowym w Łodzi, od dnia 31 października 1917.

Ludwik Grabowski — komornikiem przy sądzie okręgowym w Piotrkowie, od dnia 31 października 1917.

Jan Gordaszewski — komornikiem przy sądzie okręgowym w Łomży, od dnia 31 października 1917.

Ludwik Paprocki — komornikiem przy sądzie okręgowym w Płocku od dnia 20 października 1917.

Mikołaj Szuster — komornikiem przy sądzie okręgowym w Piotrkowie, od dnia 31 października 1917.

Symplicjusz Feliks Świeszczakowski — komornikiem przy sądzie okręgowym w Łowiczu z siedzibą w Skierniewicach, od dnia 8 października 1917.

Władysław Tęsiowski — komornikiem przy sądzie okręgowym w Kaliszu z siedzibą w Turku, od dnia 10 października 1917.

Kazimierz Użarowski — komornikiem przy sądzie okręgowym w Łomży, od dnia 31 października 1917.

Ignacy Zembruski — komornikiem przy sądzie okręgowym w Mławie, od dnia 31 października 1917.

Na zasadzie art. 15 Przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa w Królestwie Polskim, zostali **odwołani** następujący urzędnicy wymiaru sprawiedliwości:

Stanisław Warmiński-Pobóg — ze stanowiska sędziego sądu okręgowego w Radomiu od dnia 1 października 1917, stosownie do podania.

Kazimierz Czapliński — ze stanowiska komornika przy sądzie okręgowym w Płocku od dnia 19 września 1917, stosownie do podania.

Feliks Molga — ze stanowiska komornika przy sądzie okręgowym w Łowiczu od dnia 1 października 1917, stosownie do podania.

SPROSTOWANIE.

W art. 21 „Przepisów tymczasowych o kosztach sądowych“ (Dz. Urz. Dep. Spr. № 1, Dział I, poz. 7), wydrukowano pomyłkowo w niektórych egzemplarzach na stronie 33 w wierszu drugim od dołu „15 marek“, zamiast „5 marek“.

Właściwe brzmienie art. 21 wyżej powołanych przepisów jest następujące:

Art. 21. Od wszelkiego rodzaju dokumentów, wydawanych stronom na ich żądanie przez sądy i urzędników sądowych (oprócz notariuszów) tytułów wykonawczych, kopji zaświadczeń i t. p. pobierana będzie opłata kancelaryjna: w sprawach podlegających rozpoznaniu sądów pokoju — po 2 marki za pierwszy arkusz i po 1 marce — za każdy następny arkusz, a w sprawach, podlegających rozpoznaniu sądów okręgowych — po 5 marek za pierwszy arkusz i po 3 marki za każdy następny arkusz.

Warszawa, dnia 3 listopada 1917.

Redaktor Dziennika Urzędowego:
Stanisław Car.